στέγης μιὰ τηγανίτα! Ἔπειτα ἔπεσε δεύτερη τηγανίτα κ' ἔπειτα μερικὰ ἀγριοκέρασα! Ὁ Τζιλὶν κύτταξε ψηλὰ καὶ εἶδε τὴν Ντινά.

Ἡ νέα τοῦ ἐχαμογέλασε καὶ χάθηκε.

Ὁ Τζιλὶν σκέφτηκε: «Δὲν θὰ μποροῦσε τἄχα νὰ μὲ βοηθήση ἡ νέα αὐτὴ νὰ φύγω;» Καὶ ἀμέσως πῆρε ἕνα κομμάτι ἀργίλλου ἀπ' τὸ ὑπόγειο κ' ἄρχισε νὰ φτιάνη μικρές, χαριτωμένες κοῦκλες. Τὶς ἄφησε νὰ ξεραθοῦν καὶ μιὰ μέρα ποὺ ἡ Ντινὰ ξαναφάνηκε στὴν τρύπα τῆς στέγης, τὶς τῆς ἔριξε γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήση. Ἐκείνη τὶς κύτταξε χαμογελαστὴ καὶ τοῦ τὶς ξανάριξε λέγοντάς του:

— Δὲν κάνει...Θὰ τὶς δοῦν...

Ἔπειτα ἔμεινε λίγο σκεπτικὴ καὶ τέλος τοῦ ἔκανε νοήματα φέρνοντας τὸ χέρι της στὸ λαιμό της σὰν μαχαῖρι, θέλοντας νὰ τοῦ δείξει μ' αὐτὸ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ τοὺς σκοτώσουν.

— Ποιοί; ρώτησε ὁ Τζιλίν.

— Ὁ πατέρας μου, ἀποκρίθηκε ἡ νέα. Ἐγὼ ὅμως σὲ λυποῦμαι.

— Ἀφοῦ μὲ λυπᾶται φέρε μου ἕνα μακρὺ ραβδί, τῆς εἶπε ὁ Τζιλίν.

Ἐκείνη κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της καὶ ἔφυγε. Ἀλλὰ τὸ βράδυ τοῦ ἐπέταξε μιὰ μακρυὰ διχάλα.

— Ἰβάν! Ἰβάν! τὸ ραβδί...τοῦ φώναξε καὶ τοῦ ἔγνεψε νὰ μὴν κάνη κρότο.

Τὰ μάτια της ἔλαμπαν ζωηρά.

Ὁ Τζιλὶν ἐξύπνησε ἀμέσως τὸν σύντροφό του καὶ τοῦ εἶπε:

— Κοστιλίν, πᾶμε! Ἄς δοκιμάσουμε ἄλλη μιὰ φορά. Ἔλα...θὰ σὲ βοηθήσω ἐγώ...

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Δὲν θὰ μπορέσω οὔτε νὰ βγῶ ἀπ' ἐδῶ. Δὲν ἔχω δύναμη οὔτε νὰ κουνηθῶ.

— Αἴ, τότε γειά σου! Καὶ μὴ μοῦ κρατήσης κακία ποὺ φεύγω.

Οἱ δυὸ συνάδελφοι ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν μὲ στοργή.

Ὁ Τζιλὶν ἐτέντωσε τὸ ραβδὶ ὡς ἀπάνω, παρακάλεσε καὶ τὴν Ντινὰ νὰ τὸ κρατήση δυνατά, ἐπιάσθηκε ἀπ' αὐτὸ καὶ ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνη. Τὸ καϋμένο τὸ κορίτσι ἐκρατοῦσε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη. Ἀλλὰ δυὸ φορὲς ὁ Τζιλὶν ἐγλύστρησε κι' ἐξανάπεσε στὸ ὑπόγειο. Στὸ τέλος τὸν βοήθησε καὶ ὁ Κοστιλὶν καὶ κατώρθωσε ν' ἀνεβῇ, ἐτράβηξε ἐπάνω τὸ ραβδὶ καὶ τὸδωσε στὴν Ντινά.

— Πήγαινέ το πάλι στὴν θέση του, τῆς εἶπε. Ἂν τὸ βροῦν ἐδῶ θὰ σὲ δείρουν.

Ἐκείνη ἐπῆρε τὸ ραβδὶ κυττάζοντας κατάματα τὸν Τζιλίν, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ τῆς ἔριξε μιὰ ματιὰ εὐγνωμοσύνης, βγῆκε ἀπ' τὸ χωριὸ κι' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη τὸ βουνό. Τὸ καϋμένο τὸ κορίτσι τὸν συνώδευσε ἀρκετά. Σ' ἕνα σημεῖο μάλιστα βλέποντας πῶς τὸν ἐμπόδιζε ἡ ξυλίνη θήκη τῶν ποδιῶν του ἐπῆρε μιὰ πέτρα καὶ ἄρχισε νὰ χτυπάη τοὺς κρίκους της δυνατὰ γιὰ νὰ τοὺς σπάση. Δὲν τὸ κατώρθωσε ὅμως. Ὁ Τζιλὶν ἔννοιωσε πῶς ἔπρεπε προτοῦ φανῆ τὸ φεγγάρι νὰ φτάση μακρυὰ κι' ἀπεφάσισε νὰ βαδίση γρήγορα μ' ὅλη τὴ θήκη τῶν ποδιῶν του.

— Ἀντίο, μικρὴ Ντινά! τῆς εἶπε ἔξαφνα. Θὰ σὲ θυμᾶμαι αἰώνια!...

Ἡ κόρη ἔκλαιγε. Τὸν ἀγκάλιασε, τὸν ἔσφιξε δυνατά, ἔπειτα γύρισε καὶ χάθηκε πίσω ἀπ' τὸ βουνὸ τρέχοντας σὰν ἀγρίμι.

Ὁ Τζιλὶν βάδισε ὅλη τὴ νύχτα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ πέρασαν κοντά του δυὸ Τάταροι ἔφιπποι. Ἀλλὰ ἐκεῖνος τοὺς εἶχε ἀκούσει ἀπὸ μακρυὰ καὶ εἶχε κρυφθῆ πίσω ἀπὸ μιὰ βάτο.

Τὸ φεγγάρι ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ χάνη τὴν λάμψη του. Ξημέρωνε... Ὁ Τζιλὶν εἶχε φτάσει τώρα στὸ τέρμα τοῦ δάσους. Εἶχε ξημερώσει πιὰ ἐντελῶς, κι' ἔβλεπε καθαρὰ ἐμπρός του τὴ στέππα καὶ τὸ φρούριο.

Ἔξαφνα ἀριστερά, στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ, εἶδε φωτιὲς ποὺ ἔσβυναν, ἐκύτταξε προσεκτικώτερα καὶ εἶδε νὰ λάμπουν ὅπλα. Ἦταν κοζάκοι στρατιῶτες.

Ἡ χαρὰ τοῦ ἔφερε μιὰ δυνατὴ παραφορά. Συγκέντρωσε τὶς τελευταῖες του δυνάμεις κι' ἐκατέβηκε τὸ βουνό. Ἔλεγε μέσα του: «Νὰ μὲ φυλάξη ὁ θεὸς νὰ μὴ μὲ ἰδῆ κανένας Τάταρος ἔφιππος. Δὲν θὰ προλάβω νὰ φθάσω ὡς ἐκεῖ».

Μόλις εἶχε κάνει αὐτὴ τὴν σκέψη καὶ ἐκύτταξε γύρω του. Ἀριστερά, ἐπάνω σ' ἕνα λόφο εἶδε ξαφνικὰ τρεῖς Τατάρους. Αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ χάση τὸ θάρρος του. Ἔννοιωσε τὸ αἷμα του νὰ φεύγη ἀπὸ τὴν καρδιά του. Ἐκούνησε τὰ χέρια του καὶ ἐφώναξε ὅτι τοῦ ἦρθε στὸ μυαλὸ ἐκείνη τὴ στιγμή.

— Ἀδέρφια!... Βοήθεια ἀδέρφια!...

Οἱ Ρῶσσοι τὸν ἄκουσαν καὶ ἀνεβῆκαν στὰ ἄλογά τους. Ὥρμησαν πρὸς τὸ μέρος του γιὰ νὰ κόψουν τὸν δρόμο τῶν Τατάρων.

Οἱ Κοζάκοι ὅμως ἦσαν μακρυὰ καὶ οἱ Τάταροι πιὸ κοντά. Ἀλλὰ ὁ Τζιλὶν ἐμάζεψε ὅλες τὶς δυνάμεις του, ἐπῆρε τὴν ἀλυσίδα στὸ χέρι του καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος τῶν κοζάκων. Ἐσταυροκοπιόταν διαρκῶς καὶ φώναζε:

— Ἀδέρφια!... Ἀδέρφια!... Ἀδέρφια!...

Οἱ στρατιῶτες κάλπασαν μὲ ὅλη τους τὴν δύναμι καὶ τὸν ἔφθασαν. Ὁ ἕνας τοῦ ἐπρόσφερε ψωμί, ἄλλος ρακί, ἄλλος τὸν σκέπασε μὲ ἕναν μανδύα καὶ ἄλλος τοῦ ἐλευθέρωσε τὰ πόδια.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ τὸν ὡδήγησαν στὸ φρούριο.

Ἐκεῖ ὁ Τζιλὶν διηγήθηκε ὅλη τὴν περιπέτειά του καὶ εἶπε:

— Ἔτσι δὲν ἐπῆγα στὸ σπίτι μου καὶ δὲν παντρεύθηκα. Φαίνεται πῶς δὲν τῶθελε ἡ Μοῖρα μου.

Καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ὑπηρετῆ ἀνύπανδρος στὸν στρατὸ τοῦ Καυκάσου. Τὰ λύτρα τοῦ Κοστιλὶν ἔφθασαν ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα. Οἱ Τάταροι τὸν ἄφησαν ἀμέσως ἐλεύθερο. Ἐφθασε κι' αὐτὸς στὸ φρούριο μισοπεθαμένος...

Λέων Τολστόϊ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΕΞΕΥΤΕΛΙΣΜΟΙ

ΑΥΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΥΛΟΚΟΛΑΚΕΣ.....

Ὁ Καμβύσης καὶ ἡ οἰνοποσία. Πῶς ἀπέδειξε ὅτι δὲν τὸν πιάνει τὸ κρασί. Ὁ φόνος τοῦ υἱοῦ τοῦ Πριξάσπιδος. Κόλακες πού.... στραβώνονται γιὰ νὰ.... εὐχαριστήσουν τὸν κύριόν των!... Ἡ γενικὴ μυωπία! Ἀμάν! Φῶς ἐπάνω στὰ.... μοῦτρα μας!... Ὅλοι.... ἐφταμηνίτικοι!... Ὡς ποῦ φτάνει ἡ κολακεία, κ.λ.π. κ.λ.π.

Γιὰ νὰ λάβη κανεὶς μ'αν ἰδέα τῆς δουλοπρεπείας ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς περισσοτέρους αὐλικούς, ἀρκεῖ τὸ ἑξῆς ἱστορικὸ ἀνέκδοτο ποὺ ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας Καμβύσης ἀγαποῦσε ὑπερβολικὰ τὸ κρασί. Μιὰ μέρα λοιπὸν ποὺ εἶχε παραπιεῖ ἕνας αὐλικός του, ὁ εὐνοούμενός του Πρίξασπις, τὸν ἐπληρόιασε καὶ παρακινούμενος δῆθεν ἀπὸ τὸ μεγάλο του ἐνδιαφέρον, τοῦ εἶπε ὅτι ὁ κόσμος τὸν κακολογοῦσε πολὺ γιὰ τὸ ἐλάττωμά του αὐτό.

— Θὰ σοῦ ἀποδείξω, ἐν τούτοις, ἀπήντησεν ὁ Καμβύσης, ὅτι τὸ κρασὶ δὲν μοῦ ἀφαιρεῖ οὔτε τὸ λογικό μου οὔτε τὴν ἐπιδεξιότητά μου. Καὶ δέταξε νὰ τοῦ φέρουν κι' ἄλλο κρασί. Ἀφοῦ ἤπιε περισσότερο ἀπὸ κάθε φορά, ὁ τύραννος ἐπρόσταξε νὰ ὁδηγήσουν ἐνώπιόν του τὸν γυιὸ τοῦ εὐνοουμένου του καὶ νὰ τὸν δέσουν σ' ἕνα δέντρο. Γυρίζοντας κατόπιν πρὸς τὸν Πρίξασπι τοῦ εἶπε:

— Ἐὰν δὲν τρυπήσω τὴν καρδιὰ τοῦ γυιοῦ σου μ' αὐτὸ τὸ βέλος, τότε θὰ πῆ πῶς εἶχες δίκηο ποὺ μὲ συμβουλεύεις νὰ παύσω νὰ πίνω.

Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρό, μὴ ἀκούγοντας τὶς κλάψες τοῦ Πρίξασπι πέρνει ἕνα τόξο, σκοπεύει τὸν νέον καὶ τὸν ρίχνει νεκρό! Πλησιάζει κατόπιν, διατάζει ν' ἀνοίξουν μ'ἕνα μαχαῖρι τὸ στῆθος τοῦ. Τὸ βέλος εἶχε τρυπήσει πράγματι τὴν καρδιὰ τοῦ ἀτυχοῦς νέου!...

Ὁ ἔκφυλος Πρίξασπις τότε, ἀντὶ νὰ δομήση ἐναντίον τοῦ δολοφόνου τοῦ γυιοῦ του, ὕψωσε τὰ χέρια στὸν οὐρανό, καὶ μὲ ἀχαρακτήριστη δουλοπρέπεια τοῦ εἶπε:

— Οὔτε ὁ Ἀπόλλων δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ σκοπεύση καλλίτερα!....

***

Ὁ Ἀθήναιος παραθέτει τὰ ἑξῆς δείγματα δουλοπρεποῦς κολακείας διαφόρων αὐλικῶν.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Φίλιππος ἔχασε κάποτε, τὸ ἕνα του μάτι. Ὁ εὐνοούμενός του Κλήσοφος, ἐνεφανίσθη τὴν ἄλλη μέρα, στὸ παλάτι, μὲ τό... ἕνα του μάτι δεμένο! Κάποτε ἄλλοτε πάλι, ὁ Φίλιππος τραυματισθηκε στὸ πόδι. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ Κλήσοφος ἄρχισε νὰ περπατάη... κουτσαίνοντας! Ἡ δουλοπρεπὴς κολακεία τοῦ Κλησόφου αὐτοῦ δὲν εἶχε ὅρια. Ὅταν ὁ Φίλιππος τύχαινε νὰ δοκιμάση κανένα φαγητὸ πικρὸ ἢ ξυνό, ὁ Κλήσοφος... ἔκαμνε τὶς ἴδιες γκριμάτσες ἀηδίας μ' αὐτόν, σὰ νὰ εἶχε δοκιμάσει κ.' ὁ ἴδιος τὸ φαγητό!

***

Διονύσιος ὁ Β' ἦταν μύωψ. Ἀναγκαστικῶς λοιπόν, ὅταν βρισκόταν στὸ τραπέζι, ἔσκυβε γιὰ νὰ παρατηρήση καλὰ τὸ φαΐ ποὺ τοῦ προσέφεραν... Καθὼς δὲ διηγεῖται ὁ Ἀθήναιος, τὸ ἴδιο ἔκαναν χωρὶς ὅμως νὰ εἶνε μύωπες καὶ οἱ αὐλικοί του!... Γιὰ νὰ τὸν κολακεύσουν, σκύβαν τὸ κεφάλι ὑποκρινόμενοι τοὺς μύωπες, μερικοὶ μάλιστα, ἀπὸ ὑπερβάλλοντα ζῆλο... ἄγγιζαν τὰ φαγητὰ μὲ τὰ χέρια τους, γιὰ νὰ ἐπιβεβαιωθοῦν δῆθεν, ἀπὸ τὴν ἀφὴ τί εἴδους φαγητὰ εἶνε!...

Ὁ Διονύσιος εἶχε καὶ τὴν κακὴ συνήθεια νὰ φτύνη! Καὶ οἱ αὐλικοί του, γιὰ νὰ τὸν κολακεύσουν... τοῦ ἔτειναν τὰ μάγουλά τους, γιὰ νὰ φτύνη ἐπάνω τους!...

***

Ὁ Διόδωρος ἀναφέρει ὅτι, ὅταν ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰθιοπίας τύχαινε νὰ τραυματισθῆ οἱ αὐλικοί του ἐφρόντιζαν γιὰ νὰ τὸν κολακεύσουν — νά... πληγωθοῦν στὸ ἴδιο μέρος τοῦ σώματός των. Κι' ἔτσι ὅταν ὁ βασιλεὺς ἔχασε τὸ ἕνα του πόδι, σ' ὅλο τὸ παλάτι δὲ συναντοῦσες παρά... κουτσούς!...

***

Ἡ μεγάλη ἀγάπη καὶ εὔνοια τοῦ βασιλέως Φιλίππου πρὸς τὸν Ρουΐ Γκομέτ, ὀφείλεται στὸ ὅτι ὁ τρομερὸς αὐτὸς κόλαξ ἐφρόντιζε, ἂν καὶ ἦταν δεινὸς παίκτης, νά... μὴ κερδίζη ποτὲ ὅταν τύχαινε νὰ παίζη χαρτιὰ μὲ τὸν Βασιλέα!

***

Ὁ Σαὶν - Σιμὸν ἀναφέρει στὰ Ἀπομνημονεύματά του τὸ ἑξῆς ἀπίστευτο γεγονός:

«Ἡ δούκισσα ντὸ Μπερὸ ἐγέννησε ἕνα ἀγόρι τὸν ἕβδομο μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης της. Ἔ, ἡ κολακεία τῶν αὐλικῶν ἦταν πλέον τόση, πού, ἀπὸ τὴν ἡμέρ' αὐτή, ὅλοι τους διεκήρυτταν πάντα ὅτι ἦσαν... ἐφταμηνίτικοι!»

***

Ἡ βασίλισσα τῆς Γαλλίας Λεζίνσκα ἐρώτησε κάποτε τὸν ἱππότη τῆς ἰδιαιτέρας της ἀκολουθίας κ. ντὲ Οὐζές:

— Τί ὥρα εἶνε;...

— Ὅτι ὥρα... ἐπιθυμεῖ ἡ Μεγαλειότης Σας! ἀπήντησεν ἀπὸ ὑπερβάλλοντα ζῆλον ὁ κόλαξ.

***

— Σᾶς κατηγοροῦν ὅτι δὲν προσεύχεσθε ποτέ σας, εἶπε μιὰ μέρα ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' στὸν δοῦκα ντὲ Μπουγιού.

— Μεγαλειότατε μὲ συκοφαντοῦν! Δὲν περνᾶ ἡμέρα ποὺ νὰ μὴν ἀπευθύνω στὸ Θεὸ τὴν ἑξῆς εὐχή: «Θεέ μου, φύλαγε τὸν Βασιλέα!...»